

Festa de Sant Antoni Abat o dels Tres Tombs

Sant Esteve de Palautordera

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Davant de l'Església de Sant Esteve de Palautordera

Coordenades:

Latitud: 41.702685102249
Longitud: 2.4370021728576
UTM Est (X): 453157
UTM Nord (Y): 4616920

Classificació

Número de fitxa: 08207 - 98
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Manifestació festiva
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat: Pública
Autoria de la fitxa: Daniel Gutiérrez Espartero
Data de registre de la fitxa: dj., 05/01/2023 - 00:06

Descripció

La Festa de Sant Antoni Abat actualment se celebra el primer diumenge del mes de febrer. A les 11.30h del matí s'organitza la benedicció dels animals, que es fa davant de l'església de Sant Esteve. Grups de persones amb els seus animals de companyia, i també de treball, s'acosten per beneir els seus animals.

Història

La Festa de Sant Antoni o els Tres Tombs, és una de les festes més celebrades a tot els territoris de parla catalana, se celebra al voltant del 17 de gener. Es tracta de la festa per excel·lència de l'hivern, prelude del carnaval, forma part del patrimoni cultural o etnològic. Sant Antoni és el tradicional protector dels animals útils per a les feines del camp, se celebren en honor seu gran nombre de festes populars relacionades amb ells, per tal d'obtenir la fertilitat dels animals i dels aliments, i la seva purificació.

Joan Amades, a la seva obra 'el Costumari Català' deixa la primera constància escrita de la festa. Situa l'origen al segle XV a través d'una anècdota ocorreguda el 1432 on el Savi Consell de Barcelona va haver d'intervenir per mitjançar entre els tres gremis organitzadors de la festa patronal dels animals, el dia de Sant Antoni Abat, origen dels actuals Tres Tombs. Joan Amades també parla de les banderes i estàndards gremials, peces clau en aquesta festa i dels seus rituals: les curses, les fogueres, les danses i la rifa del porc.

Sant Antoni o Antoni d'Egipte, anomenat també l'Abat, l' Ermità o el Gran (Heraclea, Egipte, 251-Colzim, Egipte, 356) fou un monjo cristià o anacoreta que es retirà al desert de Nítria vers el 270. La seva fama d'home de pregària, lluitador contra els dimonis i de guaridor de malalts atragué al seu voltant un gran nombre de deixebles, es van establir així els primers grups d'eremites.

La seva biografia, plena de tradicions meravelloses, fou escrita per Atanasi vers l'any 360, contribuint a l'expansió del monacat. Tant a Orient com a Occident és molt venerat com a sant, i la seva festa se celebra el 17 de gener amb el nom de Sant Antoni Abat. En alguns indrets és el patró dels pagesos; amb aquest motiu hom fa la benedicció del bestiar el dia de la seva festa. Els gremis de traginers i carreters el tingueren com a patró des de l'Edat Mitjana i en celebraven la festa amb els Tres Tombs. Aquest doble patronatge ha fet que el poble el designi amb les qualificacions de "Sant Antoni del porquet" i "Sant Antoni dels Ases".

Joan Amades fa constar al "Costumari Català" una vella tradició, ratificada per diversos hagiògrafs i biògrafs, segons la qual el sant va realitzar dos miracles mitjançant els quals va curar un porquet i un ase. El més conegut és l'episodi que explica com, una vegada arribat el sant a Barcelona, se li va presentar una truja que portava un garrinet a la boca que no podia caminar perquè era camatort. La mare va deixar el porquet als peus del sant, que el va beneir guarint-lo. La truja, agraïda al sant, no va deixar-lo mai més, seguint a Sant Antoni pertot arreu. Com que el sant va morir abans que la bèstia, la llegenda diu que la truja el va enterrar. Des de llavors a la iconografia que caracteritza al sant sempre hi figura al seu costat un porquet.

Sant Antoni és tingut, per tant, com a patró dels animals, especialment dels domèstics. Era un costum arrelat de no fer treballar el bestiar en aquesta festivitat, donar-los un pinso extraordinari i fer-los un tractament respectuós.

Bibliografia

- AMADES, Joan (1950): Costumari Català. El curs de l'any, Vol. I., Salvat Editores, Barcelona, pp. 467-476 i 492.
- BADA, Joan (1970): "Antoni, dit el Gran" GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA, Vol. 2, pp. 254-255.
- Web de la Federació Catalana dels Tres Tombs: <https://trestombs.cat/>
- Els Tres Tombs d'Esparreguera. Mapa de Patrimoni: <https://patrimonicultural.diba.cat/element/els-tres-tombs-0>

- Els Tres Tombs. Wikipedia: https://ca.wikipedia.org/wiki/Tres_Tombs

Enllaços d'interès:

[Pàgina web amb dades de la Festa de Sant Antoni i els programes d'edicions pass...](#)

SANT ANTONI ABAT 2022

BENEDICCIÓ DELS ANIMALS

DIUMENGE 6 DE FEBRER
11.30H

Davant l'església de Sant Esteve de Palautordera

BENEDICCIÓ DELS ANIMALS

Sant Antoni Abat

DIUMENGE 2 DE FEBRER A LES 11.30H

DAVANT L'ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DE PALAUTORDERA

Ajuntament de
Sant Esteve de Palautordera

BENEDICCIO DELS ANIMALS

DIUMENGE 3 DE FEBRER A LES 11H

DAVANT DE L'ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE DE PALAUTORDERA

ORGANITZA:

FESTA

SANT ANTONI ABAT

Trobad amb els cavallers al
pàrquing de l'entrada del
poble

11:30h del matí

Benedicció dels animals
davant de l'Església

Sant Esteve de Palautordera

28 de gener de 2018